

Matematika ve starověku. Egypt a Mezopotámie

Úvodní slovo

In: Jindřich Bečvář (author); Martina Bečvářová (author); Hana Vymazalová (author): Matematika ve starověku. Egypt a Mezopotámie. (Czech). Praha: Prometheus, 2003. pp. 3.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/401849>

Terms of use:

© Bečvář, Jindřich

© Bečvářová, Martina

© Vymazalová, Hana

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

ÚVODNÍ SLOVO

Tato publikace je věnována matematickému myšlení ve starém Egyptě a Mezopotámii. Je určena vysokoškolským a středoškolským učitelům, studentům a všem zájemcům o matematiku a její historii. Není původním vědeckým dílem a neměla by tak být posuzována.

Texty o starověkém Egyptě a o matematických úlohách v egyptských textech sepsal Jindřich Bečvář, partii o starověké Mezopotámii a příkladech zachycených na hliněných tabulkách napsala Martina Bečvářová. Oba autoři své texty často navzájem konzultovali.

Úvodní kapitoly o starověkém Egyptě a Mezopotámii umožňují hrubou orientaci v dějinách těchto starých civilizací a připomínají nejdůležitější fakta o vzniku a vývoji písma, o školách, písařích a vzdělávání, písemných památkách a jejich studiu.

Největší pozornost je v obou částech knihy soustředěna na matematiku. V jednotlivých kapitolách jsou prezentována jak témata z aritmetiky, algebry a geometrie, tak problémy z tehdejšího praktického života. V první části knihy jsou probrány téměř všechny úlohy, které se z egyptské matematiky dochovaly, ve druhé části musel být proveden pečlivý výběr, neboť příkladů z Mezopotámie je mnohem více.

Ukázky z egyptských matematických textů přeložila z původních pramenů Hana Vymazalová. Velmi pečlivě přečetla celý text věnovaný Egyptu a přispěla k jeho zlepšení četnými připomínkami. Její diplomová práce z roku 2001 nazvaná *Řešení matematických problémů v egyptských textech* byla jedním ze zdrojů, ze kterých bylo čerpáno.

Ukázky z mezopotámských matematických textů jsou vřazeny do jednotlivých kapitol druhé části knihy. Překládány byly z nejvýznamnějších prací věnovaných matematice v Mezopotámii; text byl ponechán ve velmi stručné, strohé, místy až kostrbaté podobě, aby byl naznačen charakter originálu.

Obrázky a literární ukázky byly převzaty ze starších knižních i časopiseckých publikací. Slouží k přiblížení a dokreslení problematiky, které je kniha věnována.

V seznamech literatury jsou uvedeny nejen prameny, které byly při přípravě textů využity, ale i tituly, které doporučujeme pro další a hlubší studium. Některé knihy zde uvedené patří k literatuře vědecké a odborné, jiné jsou spíše popularizační, některé jsou v seznamech literatury uvedeny kvůli četným a velmi kvalitním obrázkům.